

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7109225844
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7109225844.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudkýň JUDr. Zuzany Stolárovej a JUDr. Adriany Murínovej, v spore žalobcov:

1. Z. Q. C. Q.. U., H.. XX.XX.XXXX, C. Ž. XX, E.,
2. U. R., H.. XX.XX.XXXX, C. F. XX, S., Č. Q.,
3. U. R. H.. X.X.XXXX, C. C. XX, E.,
4. Z. E. Q.. Z., H.. XX.X.XXXX, C. S. XXX,
5. G. O. Q.. Z., H.. XX.X.XXXX, C. H. D. XX, E.,
6. Z. Š. Q.. Z., H.. X.X.XXXX, C. E. XX, E.,
7. B. E. Q.. R., H.. X.X.XXXX, C. F. H. X, E.,
8. Ľ. S. Q.. R., H.. X.XX.XXXX, C. C. XX, E.,
9. Z. Q. Q.. R., H.. X.X.XXXX, C. C. X, E.,
10. Z. B. Q.. R. H.. XX.X.XXXX, C. C. X, E.,
11. Z. U., H.. XX.XX.XXXX, C. Ť. XX, E.,
12. B. R., H.. XX.X.XXXX, C. B. X, E.,
13. Z. E., S. S. E., H.. XX.X.XXXX, C. A. R. XX, E.,
14. B. F. Q.. R., H.. X.X.XXXX, C. L. S. XX, E.,
15. Z. U. Q.. R., H.. XX.X.XXXX, C. Z. XX, E.,
17. A. E. Q.. R., H.. XX.XX.XXXX, C. H. E. XX, C.,
18. G. B. Q.. R., H.. XX.X.XXXX, C. E. L. XXX, E.,
19. T. E. Q.. R., H.. XX.X.XXXX, C. D. XX/XXX, K. S.,
20. Z. E., Q.. R., H.. XX.X.XXXX, C. C. XXX,
21. A. R., H.. XX.X.XXXX, C. K. S. XX,
22. A. D., H.. XX.XX.XXXX, C. X. XX, E.,
23. S. D., H.. XX.XX.XXXX, C. S. XX/XX, E.,
24. A. R. H.. X.X.XXXX, C. S. Š. XF/XXXX, E.,
25. B. Q., H.. XX.XX.XXXX, C. U. X, E.,
26. S. K., H.. XX.XX.XXXX, C. A. X, E.,
27. Z. K., H.. XX.XX.XXXX, C. N. X,
28. A. N. Q.. K., H.. XX.XX.XXXX, C. N. Q. Č.. XX,
29. A. K., H.. XX.XX.XXXX, C. S. X, E.,
30. G. R. D., H.. XX.XX.XXXX, C. E. XXX,
31. Ľ. A. Q.. R., H.. X. XX. XXXX, C. H. X, E.,
32. D. M. Q.. P. H.. X.X.XXXX C. O. XXX,
33. U. P. H.. X. X. XXXX, C. O. XXX,
34. X. R., H.. XX. X. XXXX, C. C. XX, Š. C.,
35. G. M. Q.. U., H. XX. X. XXXX, C. K. X, E.,
36. Z. Q. U., Q.. R., C. Ž. XX, E., všetci zastúpení JUDr. Máriom Hollerom, advokátom so sídlom Krmanova 16, Košice, proti žalovaným: 1/ Mesto Košice, so sídlom Trieda SNP 48/A, Košice, 2/ TJ Športvýroba Košice s.r.o., so sídlom Rastislavova 104, Košice, v konaní o zaplatenie finančnej náhrady za zriadenie vecného bremena, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 11. januára 2019 č. k. 23C/221/2009-367

rozhodol:

I. M e n í rozsudok v zamietavom výroku vo vzťahu medzi žalobcami v 1. až 15. rade, 17. až 27. rade, 31. až 36. rade a žalovaným v 1. rade tak, že žalovaný v 1. rade je povinný zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 786,20 Eur, žalobcovi v 2. rade sumu 786,20 Eur, žalobcovi v 3. rade sumu 524,13 Eur, žalobkyni v 4. rade sumu 174,71 Eur, žalobkyni v 5. rade sumu 174,71 Eur, žalobkyni v 6. rade sumu 174,71 Eur, žalobkyni v 7. rade sumu 174,71 Eur, žalobkyni v 8. rade sumu 174,71 Eur, žalobkyni v 9. rade sumu 174,71 Eur, žalobkyni v 10. rade sumu 1.572,40 Eur, žalobkyni v 11. rade sumu 240,23 Eur, žalobcovi v 12. rade sumu 240,23 Eur, žalobkyni v 13. rade sumu 240,23 Eur, žalobkyni v 14. rade sumu 170,34 Eur, žalobkyni v 15. rade sumu 170,34 Eur, žalobkyni v 17. rade sumu 235,86 Eur, žalobkyni v 18. rade sumu 170,34 Eur, žalobkyni v 19. rade sumu 34,94 Eur, žalobkyni v 20. rade sumu 34,94 Eur, žalobcovi v 21. rade sumu 34,94 Eur, žalobcovi v 22. rade sumu 393,10 Eur, žalobcovi v 23. rade sumu 393,10 Eur, žalobcovi v 24. rade sumu 393,10 Eur, žalobkyni v 25. rade sumu 393,10 Eur, žalobcovi v 26. rade sumu 78,62 Eur, žalobcovi v 27. rade sumu 78,62 Eur, žalobkyni v 31. rade sumu 393,10 Eur, žalobkyni v 32. rade sumu 786,20 Eur, žalobcovi v 33. rade sumu 786,20 Eur, žalobcovi v 34. rade sumu 786,20 Eur, žalobkyni v 35. rade sumu 786,20 Eur a žalobkyni v 36. rade sumu 786,20 Eur, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. P o t v r d z u j e rozsudok v zamietavom výroku v jeho prevyšujúcej časti.

III. Žalobcom v 1. až 15. rade, v 17. až 27. rade a v 31. až 36. rade priznáva proti žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

IV. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcami v 28., 29. a 30. rade a žalovaným v 1. rade a vo vzťahu medzi žalobcami a žalovaným v 2. rade.

V. Vo vzťahu medzi žalobcami v 28., 29. a 30. rade a žalovaným v 1. rade a vo vzťahu medzi žalobcami a žalovaným v 2. rade stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo aj „súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol (I.) a nárok na náhradu trov konania žalovanému v 1. a 2. rade nepriznal (II.).

2. Napadnutým rozsudkom súd rozhodol o vylúčenej časti nároku pôvodne uplatneného ešte pod sp. zn. 15C/792/94, v ktorom konaní sa žalobcovia domáhali proti pôvodne žalovaným v 1. až 3. rade odstránenia stavby postavenej na pozemku č. 6993/2, ktorá bola zapísaná na LV č. XXXXX k.ú. E.-K. s tým, že v priebehu konania žalobcovia požadovali eventuálny žalobný petit pre prípad, že odstránenie stavby nie je účelné, ktorým žiadali zriadenie vecného bremena v prospech vlastníka stavby na úkor vlastníkov pozemku - žalobcov. Pôvodná žaloba bola odôvodnená tým, že na základe rozhodnutia odboru výstavby ObNV Košice I zo dňa 24.2.1984 predmetná parcela bola vyvlastnená, pričom ide o parcelu č. 10624 podľa údajov pozemkovej knihy vložka č. 1630 pôvodne vo vlastníctve B. R. v celosti, ktorá v čase vydania vyvlastňujúceho rozhodnutia bola nebohá, na základe čoho rozhodnutie o vyvlastnení je ničotný právny akt bez právnych účinkov.

3. O predmetnej žalobe bolo rozhodnuté Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 15C/792/1994 dňa 7.8.2008 rozsudkom (č.l. 420) tak, že súd pripustil späťvzatie žaloby žalobcami v 1., 2., v 5., 6., v 22. rade a konanie v tejto časti zastavil. Návrh v časti o zaplatenie náhrady za zriadenie vecného bremena vylúčil na samostatné konanie. Súd zriadil časovo neobmedzené vecné bremeno na ľarchu žalobcov ako spoluvlastníkov pozemku pôvodne zapísaného v pozemno-knižnej vložke č. 1630, kat. úz. E.-K., parc. č. 10624 o výmere 1120 m², ktorému zodpovedá právo vlastníka stavby: 1./ zastavaná plocha, stavba súp. č. 2746 (Mesto Košice), na ktorom je táto postavená, nerušene užívať časť pozemku označeného ako diel č. 97 o výmere 287 m², ktorý svojou polohou zasahuje do parcely súboru C KN č. 6993/28 vo výmere 287 m², 2./ zastavaná plocha súp. č. 3451 (TJ Športvýroba), na ktorom je táto postavená,

nerušene užívať časť pozemku, označeného ako diel 99 o výmere 24 m², ktorý svojou polohou zasahuje do parcely súboru C KN č. 6993/41 vo výmere 24 m², ktoré diely sú vyznačené v geometrickom pláne ako súčasť znaleckého posudku P. Z. D., S., znalca z odboru geodézie a kartografie, č. posudku 15/2005, v znení jeho doplnku č. 4, overeného Správou katastra Košice zo dňa 21.11.2007, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku. Súčasne žalobu vo vzťahu k žalovanému v 1. rade (TJ VSŽ Košice) zamietol v celom rozsahu a v prevyšujúcej časti žalobu vo vzťahu k žalovanému v 2. a 3. rade zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že o týchto (o trovách účastníkov konania a o trovách štátu) súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku.

5. Okresný súd Košice I uznesením zo dňa 24.11.2008 č.k. 15C/792/1994-475 vydal opravné uznesenie v znení, podľa ktorého k rozsudku Okresného súdu Košice I sp. zn. 15C/792/1994 zo dňa 7.8.2008 je pripojený geometrický plán ako súčasť znaleckého posudku P. Z. D., S., znalca z odboru geodézie a kartografie, č. posudku 15/2005 v znení doplnku č. 4, overeného Správou katastra Košice zo dňa 21.11.2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20.12.2008.

6. V dôsledku podaného odvolania žalobcami a tiež žalovanými v 2. a 3. rade Krajský súd v Košiciach svojím rozsudkom zo dňa 20. apríla 2009 č.k. 5Co/11/2009-496 potvrdil rozsudok v spojení s uznesením sp. zn. 15C/792/94 z 24.11.2008, odmietol odvolanie žalobcov proti výroku o trovách konania a trovách štátu a náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.

7. Rozsudok okresného súdu tak nadobudol právoplatnosť, pokiaľ ide o jeho výroky I. až V. v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 20. apríla 2009 č.k. 5Co/11/2009-496 dňa 19.5.2009 a pokiaľ ide o jeho výroky VI. a VII. dňa 30.10.2008.

8. Následne bol predmetný vylúčený nárok vedený pod sp. zn. 23C/221/2009, neskôr spojený na spoločné konanie s vecou sp. zn. 15C/285/1994, pod ktorou bol vedený a od 4.12.2017 opäť vedený pod sp. zn. 23C/221/2009, o ktorom bolo rozhodnuté napadnutým rozsudkom.

9. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd rozhodol o návrhu žalobcov po pripustenej zmene žaloby, a to v znení tak, ako ju žalobcovia navrhli vo svojom podaní z 20.8.2018, a tak ako je vyšpecifikovaná na č.l. 15 až 16 napadnutého rozsudku.

10. Počas konania zomrela žalobkyňa Z. K. M. XX.X.XXXX, na základe čoho súd pokračoval v konaní s dedičmi poručiťky v zmysle osvedčenia o dedičstve vydaného JUDr. Ing. Andreou Kašperovou dňa 10.2.2010 č.k. 13D/527/2008-105, Dnot 206/2009, ktorými sú deti poručiťky: S. K., H.. X.X.XXXX, A. K., H.. XX.XX.XXXX, Z. K., H.. XX.X.XXXX B. Q. K., H.. X.XX.XXXX. V priebehu konania zomreli Q. K. M. XX.X.XXXX B. A. K. M. XX.XX.XXXX, pričom dedičské konanie po poručiťkovi A. K. bolo zastavené pre nemajetnosť a jeho predpokladanými dedičmi boli jeho deti: A. K., H.. XX.XX.XXXX, A. K., H.. XX.X.XXXX B. G. R. D., H.. XX.X.XXXX. Dedičské konanie po Q. bolo zastavené pre nemajetnosť, pričom poručiťka zomrela ako bezdetná a slobodná; predpokladanými dedičmi po ňom sú preto jeho súrodenci, resp. ich deti. Na základe toho súd pokračoval v konaní s: S. K., H.. X.X.XXXX, Z. K., H.. XX.X.XXXX, A. K., H.. XX.XX.XXXX, A. K., H.. XX.X.XXXX B. G. R. D., H.. XX.X.XXXX.

11. V súvislosti s dedičským konaním po nebohej Z. K. súd dal do pozornosti skutočnosť, že predmetom prejednávania v dedičskom konaní sp. zn. 13D/527/2009 bola aj nehnuteľnosť vedená v KN na LV č. XXXXX kat. úz. K. Z. ako parcela E KN parc. č. 10624 - orná pôda o výmere 1556 m² vedená pod B/14 na meno poručiťky v podiele 30/960 z celku (pôvodne vedená na pozn.kn. vložke 1630), ktorú nadobudol dedič S. K. v celosti, s tým, že v prípade scudzenia pozemkov vyplatí dedičom Q., A. B. Z. K. po 1/4 v pomere k dedičstvu. Tiež súd zdôraznil, že predmetom prejednávania dedičstva bola - len nevyvlastnená časť pôvodného pozemku; vyvlastnená časť pôvodného pozemku, ktorej sa týka toto konanie nebola predmetom dedenia.

12. Vec právne posúdil podľa § 135c ods. 1, 2, 3, § 136 ods. 1 a 2, § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 7, § 34 ods. 1 prvá veta, § 49 ods. 9, § 36a, § 70 ods. 1, 2, § 71 ods. 1 až 3 Katastrálneho zákona. Súd poukázal na to, že ust. § 135c OZ upravuje osobitný typ vlastníckych žalôb, pričom Občiansky zákonník stanovuje rozhodnutím súdu možné spôsoby vyporiadania neoprávnenej stavby: odstránenie stavby na náklady jej vlastníka, prikázanie stavby za náhradu do vlastníctva vlastníka pozemku, ak by odstránenie stavby nebolo účelné a vlastník pozemku s tým súhlasí, inak,

najmä zriadením vecného bremena v prospech vlastníka stavby za náhradu. Uviedol, že základnou podmienkou domáhania sa ochrany vlastníckeho práva žalobou podľa § 135c OZ je preukázanie, že žalobca (žalobcovia) je vlastníkom pozemku, na ktorom je postavená neoprávnená stavba. Uvedené ustanovenie poskytuje vlastníkovi pozemku právny nástroj na riešenie právnych vzťahov voči vlastníkovi tzv. neoprávnenej stavby, teda stavby zriadenej na cudzom pozemku bez toho, aby staviteľ mal k pozemku právo. K vecnej legitímácii uviedol, že osobou oprávnenou podať žalobu o vysporiadanie neoprávnenej stavby je vlastník pozemku, pričom žalovaným je vlastník neoprávnenej stavby a ide o hmotnoprávny vzťah medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby. Uviedol ďalej, že aktívna legitímácia na úspešné podanie takejto žaloby svedčí jedine vlastníkovi pozemku (R 65/1972). Jedine v prípade vyriešenia predbežnej otázky o vlastníctve pozemku v prospech žalobcu môže súd pristúpiť k riešeniu vzťahov k neoprávnenej stavbe.

13. Súd teda skúmal existenciu vlastníckeho práva žalobcov k pozemkom, ku ktorým žalobcovia tvrdia svoje vlastníctvo a ku ktorým malo byť uvedeným rozsudkom zriadené vecné bremeno v prospech žalovaných a vo vzťahu ku ktorému sa dožadujú vyplatenia finančnej náhrady. Zdôraznil, že žalobcovia tvrdia, že ich (spolu)vlastnícke právo k pozemkom - na ktorých má byť zriadené vecné bremeno, za ktoré žiadajú finančnú náhradu od žalovaných - bolo konštatované v odôvodnení vo vyššie uvedenom rozsudku zo dňa 07.08.2008. Okresný súd Košice I rozsudkom - výrokom vyslovil, že zriaďuje vecné bremeno na ťarchu žalobcov ako spoluvlastníkov pozemkov vo vzťahu k pozemkom označeným ako diel č. 97 o výmere 287 m², ktorý svojou polohou zasahuje do parcely súboru CKN č. 6993/28 o výmere 287 m², na ktorom je postavená stavba s. č. 2746 a ako diel 99 o výmere 24 m², ktorý svojou polohou zasahuje do parcely súboru KNC č. 6993/41 vo výmere 24 m², na ktorom je postavená stavba s.č. 3451, ktoré diely boli vyznačené v geometrickom pláne, ako súčasť znaleckého posudku P. Z. D., S., znalca z odboru geodézia a kartografia, č. posudku 15/2005, v znení doplnku č. 4, overeného Správou katastra Košice zo dňa 21.11.2007, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku. Konštatoval preto, že k takto vymedzeným pozemkom (diel č. 97 a diel 99) žalobcovia tvrdia svoje spoluvlastnícke právo ako i to, že k nim je zriadené vecné bremeno v prospech žalovaných a súčasne, že toto rozdelenie nie je zapísané v katastri nehnuteľnosti. K tomu uviedol, že znalecký posudok č. 15/2005 vrátane geometrického plánu je podľa tvrdenia znalca P. D.Č., ako aj samotných žalobcov neaktuálny a nie je možné ho do KN zapísať. Vyvodil preto, že pozemky označené v znaleckom posudku P. D. č. 15/2005 ako diel č. 97 a diel č. 99 dosiaľ neboli zapísané do KN a ani už ich nie je možné zapísať vzhľadom na neaktuálnosť geometrického plánu. Aktuálne v čase rozhodovania súdu vo veci preto neexistuje pozemok označený ako diel 97 o výmere 287 m², ktorý svojou polohou by mal zasahovať do parcely súboru CKN č. 6993/28 a diel č. 99 o výmere 24 m², ktorý svojou polohou by mal zasahovať do parcely súboru CKN č. 6993/41. A teda súd mal za to, že žalobcovia nevedia aktuálne, ku dňu rozhodnutia vo veci preukázať existenciu pozemkov označených ako diel č. 97 o výmere 287 m², a diel 99 o výmere 24 m², a ani svoje vlastnícke právo k nim (spoluvlastníctvo, spoluvlastnícke podiely). Žalovaný v 1. rade (mesto Košice) je stále v katastri nehnuteľností vedený ako vlastník parcel, a to: parcely súboru CKN č. 6993/28 a parcely súboru CKN 6993/41, na ktorých sú postavené stavby, ku ktorým malo byť zriadené vecné bremeno. Súd v rozsudku zo dňa 07.08.2008 sp.z. 15C/792/1994 vo výroku konštatoval žalobcov ako spoluvlastníkov predmetných pozemkov, avšak spoluvlastnícke podiely žalobcov k predmetným pozemkom neboli jednoznačne určené výrokom súdu a ani spoluvlastníctvo žalobcov s uvedením podielov nebolo k predmetným pozemkom zapísané do KN. Súd za danej situácie nemohol hodnoverne zistiť (overiť) skutočné spoluvlastnícke podiely - pre potreby konania o vyplatenie finančnej náhrady žalobcom podľa ich spoluvlastníckych podielov.

14. Súd po prejednaní veci predmetný skutkový stav právne uzavrel tak, že podľa jeho názoru nárok žalobcov tak, ako bol uplatnený, nie je daný. Je síce pravdou, že rozsudkom zo dňa 07.08.2008 súd zriadil vecné bremeno na ťarchu žalobcov ako spoluvlastníkov pozemku, ktorému zodpovedá právo vlastníka stavby nerušene užívať pozemok, avšak tento rozsudok nebol zapísaný do KN, ako vyplýva z oznámenia OU Košice, katastrálny odbor zo dňa 20.07.2016. Súd z obsahu spisu tunajšieho súdu 15C/792/1994 nezistil, žeby rozsudok zo dňa 7.8.2008 bol vydaný v rozpore s tým, čo navrhovali žalobcovia (v tej časti, v ktorej bolo vyhovené). Je vecou žalobcov, ktorí sú pánmi sporu, navyiac keď sú kvalifikovane zastúpení advokátom, aby si zvolili spôsob ochrany svojho práva tak, aby bol efektívny a účinný. Súd síce nie je viazaný právnou kvalifikáciou, ale je viazaný návrhom na začatie konania, v tom zmysle, že nemôže (výrokom) určiť vlastnícke právo žalobcov, pričom sami to v petite (vyslovene) nežiadajú určiť.

15. Súd žalobu zamietol aj z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie, keďže aj na pojednávaní konanom dňa 15.6.2018 súd upozornil právneho zástupcu žalobcov, že objekt Vodárnička súp. č. 3451 vedený na LV č. XXXXX k. ú. K. Z. je vo vlastníctve osoby A. K.Š., H.. N. XXXX s tým, že uvedená osoba by mala byť oprávnená z vecného bremena vo vzťahu k užívaniu pozemku parc. č. 6993/41 (diel 99 o výmere 24 m²). Keďže pre súd je záväzný stav v čase rozhodnutia minimálne v tejto časti, pokiaľ ide o užívanie pozemku pod Vodnárničkou, aby zaviazal ktoréhokoľvek zo žalovaných za odplatu za zriadenie vecného bremena, pokiaľ už nie je vlastníkom a teda už nie je oprávnený z vecného bremena. To, že uvedené subjekty (vlastník stavby A. K.) by mali byť stranami sporu potvrdzuje najmä to, že vecné bremeno nie je zapísané v KN a tak uvedené subjekty ani nevedia, že sú oprávnenými z vecného bremena (ako právni nástupcovia pôvodných) a že s uvedeným je spojená povinnosť finančnej náhrady.

16. Súd napokon žalobu zamietol aj z dôvodu, že spôsob ochrany vlastníckeho práva ako bol zvolený žalobcami v konaní 15C/792/1994 neodstránil právnu neistotu a de facto spôsobil duplicitu vlastníckeho práva.

17. Tiež dodal, že po vydaní rozhodnutia zomrela pôvodná žalobkyňa Z. K. rodená R., na základe čoho súd konal vo veci z jej dedičmi ako žalobcami v 26. až 30. rade, avšak podľa dedičských rozhodnutí nebol jej spoluvlastnícky podiel k predmetnej nehnuteľnosti (diel 97 o výmere 287 m², ktorý mal byť vytvorený z časti parcely súboru CKN 6993/28 a diel 99 o výmere 24 m², ktorý mal byť vytvorený z časti parcely súboru CKN 6993/41) prejednaný v dedičskom konaní a teda možno konštatovať, že žalobcovia v 26. až 30. rade nepreukázali, že sú vlastníkami pozemkov, vo vzťahu ku ktorým malo byť zriadené vecné bremeno a vo vzťahu, ku ktorým požadujú finančnú náhradu (nedostatok aktívnej legitímácie). Z predmetných dedičských rozhodnutí jednoznačne vyplýva, že predmetom dedičského konania bola len nevyvlastnená časť parcely 10624 o výmere 1556 m² vedená na LV č. XXXXX. Súd teda konštatoval, že sporná parcela (vyvlastnená časť vo výmere 1120 m² - aktuálne evidovaná na LV XXXXX (s iným parcelným označením v prospech zapísaného vlastníka Mesto Košice) nebola predmetom dedičského konania - jedná sa o iný pozemok, je iný označením, výmerou, i hodnotou, i druhom). Pokiaľ žalobcovia tvrdia, že im svedčí vlastnícke právo titulom dedenia po ich právnych predchodcoch, nemôžu sa preto bez ďalšieho v konaní úspešne domáhať, že sú vlastníkami veci (domáhajú sa, aby sa súd vysporiadal ako s predbežnou otázkou, že sú vlastníci), resp. sa úspešne domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva. Dedičia z titulu svojho dedičského nároku sú vecne legitimovaní len na podanie žaloby, že poručiteľ bol v čase svojej smrti vlastníkom veci - pričom žalobcovia výslovne odmietli takúto formuláciu petitu. Súd má za to, že dohoda a rozdelenie majetku po poručiteľovi medzi dedičmi - mimo dedičského konania nie je možná (fakticky by mohlo dôjsť napr. k obídaniu niektorých dedičov - napr. aj v tomto prípade - ak by sa mali podľa názoru žalobcov stiahnuť výsledky dedičského konania (dedičských dohôd) týkajúcich sa nevyvlastnenej parcely aj na vyvlastnené pozemky - pričom jednoznačne dedičské dohody sa týkali iba vyvlastnených častí. I v tomto prípade žalobcovia po Z. K. - sami (mimo dedičského konania) určili výšku svojich spoluvlastníckych podielov - každý po 1/5, pričom uvedené by nezodpovedalo ani výške zákonných dedičských podielov (napr. S. K. B. Z. K. by po nebohej patril zákonný podiel vo výške 1/4 z dedičstva, pričom žalobcom v 28., 29., 30. rade by mal patriť zákonný podiel vo výške 1/12, pokiaľ by nedošlo k dohode). Odkazom na § 132 OZ a § 460 OZ konštatoval, že Občiansky zákonník v § 132 ods. 1 demonštratívne vymenúva právne skutočnosti, na základe ktorých možno nadobudnúť vlastníctvo k veci. Vlastníctvo možno nadobudnúť originálne alebo derivátne. Pri derivátnom nadobúdaní vlastníctva odvodzuje vlastník svoje vlastnícke právo od skoršieho vlastníka a nadobúda vlastníctvo len, ak jeho predchodca bol vlastníkom (nikto nemôže previesť na iného viac práv ako sám má). Derivátne možno nadobudnúť vlastníctvo jeho prevodom alebo prechodom, medzi právne skutočnosti, na základe ktorých dochádza k prechodu vlastníctva patrí aj dedenie. Pri dedení sa vlastníctvo nadobúda už smrťou poručiteľa, avšak v rozsahu vyplývajúcom z dedičského rozhodnutia. Dedičské rozhodnutie má síce iba deklaratórny charakter, ale dedič až po takomto prejednaní dedičstva (keďže skôr nie sú známe výsledky dedičského konania) je oprávnený sa preukazovať ako vlastník. V zmysle § 460 OZ sa dedičstvo nadobúda smrťou poručiteľa. Na význam tohto ustanovenia upozornil Najvyšší súd SR už v rozsudku z 27.4.2004 pod sp. zn. 1Cdo/104/2003, v ktorom uviedol, že i keď sa dedičstvo nadobúda smrťou, nie sú tým bez ďalšieho určené konkrétne veci ani podiely, ktoré jednotliví dedičia z dedičstva nadobúdajú. Právna úprava dedenia vychádza z uplatnenia úradnej ingerencie pri nadobúdaní dedičstva. Riešenie právnych vzťahov, ktoré vznikli v dôsledku smrti poručiteľa, patrí do právomoci súdu. Kým sa konanie o dedičstve právoplatne neskončí takým spôsobom, že sa potvrdí nadobudnutie veci z dedičstva viacerým dedičom do podielového spoluvlastníctva, zostáva otvorená otázka, či ku vzniku spoluvlastníctva k tejto veci vôbec dôjde. Vyporiadanie má spätnú účinnosť a jeho účinky nastávajú už ku dňu smrti poručiteľa.

Pokiaľ nie je právoplatným rozhodnutím dedičského súdu potvrdené, že v dôsledku dedenia dedič nadobudol vec, resp. jej spoluvlastnícky podiel, nemôže sa dedič domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva žalobou o určenie vlastníctva. (Súd má za to, že ani ako vyriešenia predbežnej otázky v konaní o ochranu vlastníctva v zmysle § 135c OZ). Takýto dedič je aktívne legitimovaný, len má na podanie žaloby o určenie, že vec (jej spoluvlastnícky podiel) patrí do dedičstva po poručiťovi. Najvyšší súd SR dodáva, že princíp úradnej ingerencie do nadobúdania dedičstva, ktorá je zverená súdu, akcentovali aj ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (napr. rozsudok 3Cdo/332/2007, uznesenie sp. zn. 4Cdo/267/2009). Rozhodovacia prax Najvyššieho súdu je ustálená na názore, že ak nebol zachovaný postup upravený ustanoveniami § 175a až § 175zd Občianskeho súdneho poriadku, nemožno ho obchádzať žalobou, ktorou sa právny nástupca poručiťefa domáha určenia, že je (spolu) vlastníkom veci patriacej do dedičstva (rozsudok NS SR z 31.3.2014 sp. zn. 3MCdo/4/2013). Ak je viac dedičov a dedičstvo ohľadne spornej veci nebolo ešte vyporiadané, nemôžu sa dedičia alebo jeden z nich bez ďalšieho domáhať, že sú vlastníkami veci. Dedičia z titulu svojho dedičského nároku sú vecne legitimovaní len podanie žaloby, že poručiťel bol v čase svojej smrti vlastníkom veci (uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/106/2008). Zmyslom a účelom konania o dedičstve je zistenie okruhu dedičov poručiťefa, okruhu aktív a pasív dedičstva, konanie sa končí vydaním rozhodnutia o dedičstve. Bez ohľadu, aký čas uplynul odo dňa smrti poručiťefa do vydania rozhodnutia, deklarujú sa ním právne vzťahy s účinnosťou ku dňu smrti poručiťefa. Podstata a spôsob ingerencie štátu do prejednávania dedičstva ostali zachované aj podľa právnej úpravy účinnej od 1.7.2016 (Civilný mimosporový poriadok). Súd poukazujúc na predložené dedičské rozhodnutia má za to, že nemôže bez prejednávania dedičstva konštatovať, že žalobcovia sú vlastníkami majetku, ktorý vlastnil ich predchodca, preto v dôsledku smrti svojho právneho predchodcu mali žalobcovia možnosť žalovať to, že uvedený vlastnícky podiel patrí do dedičstva po ich právnom predchodcovi. Dedič sa nemôže s úspechom domáhať žalobou určenia (ani ako predbežnej otázky v konaní o ochranu vlastníckeho práva), že je vlastníkom veci (patriacej do dedičstva), pokiaľ táto vec nebola najskôr predmetom konania o dedičstve. Jednoznačne z doložených dedičských rozhodnutí vyplýva, že predmetom prejednávania bola len nevyvlastnená časť pôvodnej parcely a výsledky dedičského konania nemožno vzťahovať aj na vyvlastnenú časť pozemku, keďže ide zjavne o iný druh pozemku, s inou hodnotou a inou výmerou ako ten, ktorý bol prejednaný v dedičských konaniach, pričom ani zo žiadneho doloženého dedičského rozhodnutia nevyplýva, že by sa boli dedičia výslovne dohodli vo vzťahu k tejto vyvlastnenej časti. Preto za danej dôkaznej situácie žalobcov v 26. až 30. rade nemožno považovať za vlastníkov pozemku, ku ktorému tvrdia zriadenie vecného bremena v prospech žalovaných a ku ktorému sa domáhajú vyplatenia finančnej náhrady a preto im nesvedčí aktívna legitimácia. Pre podanie takejto žaloby, preto súd voči nim žalobu zamietol.

18. O trovách konania rozhodol podľa § 251, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 CSP s tým, že vzhľadom na neúspech žalobcov by žalovaným patril nárok na náhradu trov konania, avšak úspešným žalovaným súd nepriznal náhradu trov konania, nakoľko im v priebehu konania žiadne trovy nevznikli.

19. Proti predmetnému rozsudku podali žalobcovia v zákonnej lehote odvolanie voči výroku I. z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Nestotožnili sa s postupom súdu, ako aj s tým, ako sa súd postavil k okruhu účastníkov konania - strán sporu, k otázke nezapísaného geometrického plánu vyhotoveného v pôvodnom konaní, k otázke aktívnej legitimácie žalobcov, k otázke, či bol pozemok, ktorý bol predmetom pôvodného konania - sporný pozemok - riadne označený a identifikovateľný, k otázke predbežného posúdenia vlastníckeho práva žalobcov k spornému pozemku. V prvom rade zdôraznili, že predmetom konania je vylúčený nárok z pôvodného súdneho konania vedeného pred súdom pod sp. zn. 15C/792/1994 (ďalej aj ako pôvodné konanie). Pôvodné konanie bolo právoplatne ukončené dňa 19.5.2009 a to na základe rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 20.4.2009 č.k. 5Co/11/2009-496. Boli toho názoru, že rozsudkom súdu z 7.8.2008 č.k. 15C/792/1994-920 v znení rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 20.4.2009 č.k. 5Co/11/2009-496, ktorým bolo pôvodné konanie právoplatne ukončené, bol vytvorený záväzný právny stav, z ktorého mal súd vychádzať aj pri rozhodovaní vo vylúčenom súdnom konaní. Podľa pôvodne záväzného právneho predpisu - Občianskeho súdneho poriadku - v zmysle § 159 ods. 2 platilo, že výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány, ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého. Rovnako v zmysle aktuálneho právneho predpisu v zmysle § 226 CSP platí, že právoplatnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia, ktorá spôsobuje záväznosť a zásadnú nezmeniteľnosť rozhodnutia a v zmysle § 228 ods. 1 CSP platí, že výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak. S prihliadnutím na odôvodnenie rozsudku, predovšetkým od bodu 54 vyššie je

zrejme, že sa súd nepovažoval byť viazaný obsahom už právoplatných rozhodnutí súdu a Krajského súdu v Košiciach v pôvodnom konaní, ale skutkový stav nanovo posudzoval a posúdil ho právne inak. V uvedenom žalobcovi vnímajú odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) CSP. Súd svoju viazanosť naznačuje v bode 92 odôvodnenia rozsudku, ale súčasne v tom istom bode to vzápätí popiera a spochybňuje, že daná viazanosť sa vzťahuje aj na strany sporu. K okruhu účastníkov konania - strán sporu boli toho názoru, že tento okruh bol daný a uzavretý vydaním rozhodnutí v pôvodnom konaní, pretože súdne konanie vedené pod sp. zn. 23C/221/2009 je možné považovať iba za tzv. vylúčené konanie. Postup súdu, ktorý v rozpore s danou viazanosťou opätovne skúmal aktuálne zápisy v katastri nehnuteľností, žalobcovia považujú za nesprávny. Skutkový stav sa po právoplatnosti rozhodnutí vydaných v pôvodnom konaní reálne zmenil, čo sa odzrkadlilo aj v postupe osôb v obdobnom postavení ako žalobcovia, ktorí v iných konaniach museli svoj žalobný návrh rozšíriť aj proti ďalším stranám sporu na strane žalovaných, na ktorých žalovaný v 2. rade účelovo previedol niektoré nehnuteľnosti. Jedným z týchto subjektov je aj A. K., dcéra konateľky žalovaného v 2. rade. Súd uvedené žalobcom vytyka v bode 8, 9 odôvodnenia rozsudku. Žalobcovia sú však toho názoru, že keďže sa jedná o vylúčené konanie, ktorého právny aj skutkový stav bol uzavretý, bolo nevyhnutné rešpektovať skutkový stav zistený v roku 2009. Výlučne, v prípade ak by po roku 2009 nastala na strane strán sporu zmena spojená s právnym nástupníctvom, jedine v tomto prípade by bol daný zákonný dôvod na zmenu na strane sporu. Žalobcovia sa k tomu vyjadrovali aj vo svojom písomnom podaní zo dňa 20.8.2018. Takáto situácia nastala v prípade Z. K. Q. R., ohľadne ktorej žalobcovia navrhli, aby súd pokračoval v konaní s jej dedičmi. Identifikáciu právneho nástupníctva realizoval priamo súd vo svojom uznesení zo dňa 11.7.2017 sp. zn. 15C/258/1994. Žalobcovia súdu oznámili, aby po smrti nebohej pokračoval so všetkými právnymi nástupcami, ktorí aj prostredníctvom svojich zosnulých právnych predchodcov prichádzajú do úvahy ako dedičia a formálne aj dedičmi sú. V predmetných dedičských konaniach nebol nárok na vyplatenie náhrady za zriadené vecné bremeno výslovne prejednaný (ozrejmene k bodom 99, 100 odôvodnenia rozsudku).

20. K otázke nezapísaného geometrického plánu uviedli, že žalobcovia nesúhlasia s výčitkou zo strany súdu o tom, že geometrický plán vyhotovený v rámci pôvodného konania ako príloha rozhodnutia nie je zapísaný v katastri nehnuteľností. V prvom rade boli toho názoru, že zápis vecného bremena do KN a vyplatenie náhrady za zriadené vecné bremeno nie sú vzájomne podmienené. Podstatné je, aby dané vecné bremeno preukázateľne existovalo, čo sa stalo na základe právoplatného rozhodnutia vydaného v pôvodnom konaní. V tejto súvislosti poukázali na znenie § 151o Občianskeho zákonníka. Pokiaľ teda z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd podmieňuje priznanie nároku na náhradu za zriadené vecné bremeno splnením povinnosti žalobcov zapísať vecné bremeno do KN, takáto povinnosť však žalobcom nevyplýva z platnej právnej úpravy ako rovnako nevyplýva ani z výrokovej časti rozhodnutia vydaného v pôvodnom konaní. Ide iba o nepodloženú požiadavku súdu, ktorú žalovaní ani len nenamietali. Žalobcovia tak ako to už uviedli v podaní z 20.8.2018 boli toho názoru, že príslušný okresný úrad, katastrálny odbor nepostupoval správne. Rovnako žalobcovia nesúhlasia so záverom súdu obsiahnutom v bodoch 80 až 87, v ktorom súd konštatuje, že nimi sformulovaný žalobný petit by nebol spôsobilým pre zápis do evidencie katastra nehnuteľností. Akoby sa tým snažil naznačiť, že je povinnosťou riešiť predmetnú vec podaním žaloby o určenie vlastníckeho práva a až následne potom riešiť vzťah novozapísaného vlastníka pozemku vo vzťahu k tenisovému areálu, ktorý sa na pozemkoch nachádza. Uvedené je v zjavnom rozpore so zásadou hospodárnosti súdneho konania. Súd v bode 88 odôvodnenia rozsudku akoby žalobcom vytykal, že sa oni sami neobrátili na vtedajšiu správu katastra a nepožiadali o zápis spomínaného geometrického plánu. Predmetný postoj súdu je neadekvátny a ničím neopodstatnený. Ak kedykoľvek po právoplatnom ukončení pôvodného konania mala alebo má ktorákoľvek strana sporu záujem o zápis vecného bremena do evidencie katastra nehnuteľností, mohla tak urobiť kedykoľvek potom, čo nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie vydané v pôvodnom konaní a ktorým sa zriadilo časovo predmetné vecné bremeno. V zmysle § 151o OZ platí, že vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo so zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ust. § 134 tu platia obdobne. To sa nestalo. Žalobcom takáto povinnosť nikdy nevyplývala z platnej právnej úpravy ani súdneho rozhodnutia. Bolo predovšetkým v záujme žalovaných, aby takýto krok urobili, čo sa však do dnešného dňa nepreukázalo.

21. K otázke aktívnej legitímácie žalobcov zdôraznili, že zo zisteného skutkového stavu v pôvodnom konaní, pôvodná pozemkovoknižná vlastníčka - B. R., Q.. E. (ďalej ako pôvodná vlastníčka) mala vo

výlučnom vlastníctve pozemok - parcelu EKN č. 10624 o výmere 2676 m², zapísaný v pozemnoknižnej vložke č. 1630 (v texte ako pôvodný pozemok). V roku 1984 došlo k vyvlastneniu časti pôvodného pozemku o tvrdenej veľkosti 1120 m² (v texte odvolania ako sporný pozemok). Pôvodná vlastníčka o vyvlastnení nevedela. Keď sa celá situácia zverejnila, okamžite bola na súd podaná žaloba, ktorou bol iniciovaný tento súdny spor. Súd skonštatoval, že uvedené vyvlastňovacie konanie je právne neúčinné a pôvodná vlastníčka neprestala byť vlastníkom pôvodného pozemku v jeho pôvodnej výmere, teda aj sporného pozemku. Po zapísaní vyvlastňovacieho konania do príslušnej pozemkovej evidencie bola pôvodná vlastníčka evidovaná ako výlučná vlastníčka pozemku, ktorý sa parcelným číslom v celom rozsahu zhodoval s parcelným číslom pôvodného pozemku, ibaže jeho výmera bola zmenšená o výmeru, ktorá bola vyvlastnená. Z uvedeného dôvodu sa preto aj v prípade úmrtia pôvodnej vlastníčky stal predmetom dedenia vlastnícky podiel na zostatkovej časti pôvodného pozemku. Uvedené jednoznačne vyplýva aj z konštatovania súdu v odôvodnení rozsudku, vo viacerých bodoch odôvodnenia, čo žalobcovia ani nikdy nespochybňovali. Pôvodný pozemok predstavoval dlhý pás, z ktorého v rámci vyvlastňovacieho konania bola vyvlastnená jeho stredová časť - sporný pozemok. Pôvodnej vlastníčke tak po vyvlastnení ostali oba konce daného pásu pozemku - pôvodného pozemku zmenšeného o sporný pozemok. Po realizácii ROEP sa zmenilo formálne označenie zostatkovej časti pôvodného pozemku. Vzhľadom na uvedenú zmenu formálnej evidencie pozemkov sa po vykonaní ROEP už v dedičských rozhodnutiach nemohlo objavovať označenie pôvodného pozemku ako parcela EKN č. 10624, ale iba nové označenie parcel. Súd vo viacerých bodoch odôvodnenia svojho rozsudku spochybňuje vlastnícke právo žalobcov a ich aktívnu legitímáciu v tomto, aj pôvodnom konaní. Žalobcovia sú toho názoru, že súd túto možnosť ani len nemá, pretože sa jedná o vylúčené súdne konanie z pôvodného konania. Ako jeden z čiastkových dôvodov pre zamietnutie žaloby súd považuje absenciu určitosti označenia sporného pozemku. Žalobcovia s uvedeným záverom absolútne nesúhlasia. Po uvedení znenia bodu 68. odôvodnenia rozsudku odvolatelia zdôraznili, že skutočnosť vyplývajúca z bodu 68. odôvodnenia rozsudku nespochybňujú, za týmto účelom sa aj geometrický plán v pôvodnom konaní vyhotovoval (a prostredníctvom neho bol sporný pozemok na účely pôvodného konania, ako aj tohto súdneho konania a súvisiaceho zápisu do evidencie katastra nehnuteľností - jednoznačne a nezameniteľne identifikovaný). Nestotožňujú sa však so záverom súdu, že až vytvorením nového pozemku na základe geometrického plánu môže dôjsť k jeho formálnemu prejednaniu v dedičských konaniach. Žalobcovia majú za to, že sporný pozemok ako súčasť pôvodného pozemku bol riadne prededený a to aj bez toho, aby musel získať novú číselnú identifikáciu v zmysle nového geometrického plánu. Z obsahu odôvodnenia rozsudku tiež vyplýva, že súd žalobcom uvádzal, že podľa jeho názoru je nevyhnutné, aby sa domáhali určenia vlastníckeho práva k spornému pozemku. Žalobcovia sú toho názoru, že tento postup nie je nevyhnutný, ani hospodárny, navyše by si to vyžadovalo pripustenie zmeny žalobného návrhu, ktorému by súd vyhovieť nemusel a vzniku poplatkovej povinnosti, ktorá by po 25 rokoch opätovne zaťažila iba žalobcov. Preto sú presvedčení, že nimi zvolený postup je jednoznačný, určitý a právne opodstatnený. Každý zo súčasných žalobcov nastúpil ako dedič po svojom právnom predchodcovi a k uvedenému nástupníctvu boli predložené aj súvisiace dedičské rozhodnutia. Predmetom dedenia bol pôvodný pozemok v pôvodnom označení ako parcela EKN č. 10624. Z uvedeného je zrejmé, že predmetom dedenia bol vždy pôvodný pozemok, ktorého súčasťou je sporný pozemok, ale po zapísaní právne neúčinného vyvlastnenia zmenšený o vyvlastnenú časť (čiže bol nesprávny údaj výlučne v časti jeho výmery) a po realizácii ROEP sa označenie parcel úplne zmenilo kvôli prečíslovaniu. Žalobcovia sú toho názoru, že sporný pozemok bol v rámci jednotlivých dedičských konaní riadne prejednaný a bol predmetom dedenia. Sú preto toho názoru, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam § 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

22. Vo vzťahu k aktuálnemu postupu súdu, na základe ktorého došlo k zamietnutiu žaloby uviedli, že:

- predmetné súdne konanie sa vedie od roku 1994 a súčasní žalobcovia nastupovali po svojich právnych predchodcov rovnakým spôsobom vyše 25 rokov,
- súd zakaždým musel rozhodovať, či bude alebo nebude pokračovať s danou osobou ako právnym nástupcom na strane žalobcov po smrti pôvodného účastníka, čiže musel mať za preukázané, či daný právny nástupca má alebo nemá právny vzťah k predmetu sporu,
- počas celého tohto obdobia bol predmetný spor opakovane posudzovaný Krajským súdom v Košiciach ako odvolací súd, Najvyšším súdom Slovenskej republiky ako dovolací súd a Ústavným súdom Slovenskej republiky,

- každý z týchto súdov bol ex offio povinný zaoberať sa otázkou aktívnej legitímácie pôvodných aj súčasných žalobcov, pričom žiadny z nich nikdy nedospel k záveru, že by títo neboli v tomto súdnom spore aktívne legítimovaní,
- otázka aktívnej legitímácie v rámci súdneho konania je skúmaná ako prvá a bazálna vec, bez potvrdenia ktorej nie je možné riešiť samotnú podstatu vedenia súdneho sporu a nie je akceptovateľné, aby sa tým súd zaoberal po 25 rokoch vedenia súdneho sporu,
- žalobcovia majú za to, že zvolenie zamietnutia žaloby po 25 rokoch vedenia súdnych sporov odôvodňujú to nedostatkom aktívnej legitímácie bez toho, aby sa súd skutočne zaoberal právnou a skutkovou podstatou súdneho sporu je ničím nepodložené a účelové a výslovne predstavuje presunutie problému na Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd,
- uvedený postup jednoznačne možno považovať za prietahy v konaní a odňatie možnosti realizácie práva na spravodlivý proces všetkých účastníkov tohto súdneho konania (aj na strane žalovaných).

23. Žalovaný v 1. rade navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

24. Žalovaný v 2. rade vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že žalobcovia svojimi vyjadreniami v odvolaní len potvrdili to, že sa snažia nezákonným spôsobom obísť dedičské konania a tým, aj platenie dane z dedičstva, katastrálne konanie z dôvodu vedených iných vlastníkov v katastri nehnuteľností, a to všetko v snahe získať neoprávnený majetkový prospech od všetkých žalovaných. Uviedol, že súd kedykoľvek v priebehu konania skúma vecnú aktívnu legitímáciu žalobcov. Žalobcovia v tomto konaní nevedia preukázať v zmysle platnej právnej úpravy zriadenie vecného bremena na ťarchu žalobcov ako spoluvlastníkov pozemku v prospech žalovaného v 2. rade, a teda vznik nároku na náhradu za zriadenie vecného bremena v zmysle žalobného návrhu. Považovali za potrebné poukázať na to, že samotná skutočnosť, že určitá osoba prichádza do úvahy ako zákonný dedič po poručiťovi, neumožňuje súdu konať s ňou ako s vlastníkom tohto majetku poručiťoľa, nadobudnutie ktorého nebolo v dedičskom konaní po poručiťovi potvrdené alebo pokiaľ nebola o tomto majetku uzatvorená medzi dedičmi dohoda, ktorú súd schválil. Bez rozhodnutia súdu o potvrdení dedičstva, či o schválení dedičskej dohody vo vzťahu ku ktorému konkrétnemu majetku poručiťoľa, nie je možné označiť osobu prichádzajúcu do úvahy ako dedič poručiťoľa, a to bez ohľadu na to, či už nadobudnutie iného majetku po poručiťovi jej bolo súdom potvrdené alebo ho nadobudla na základe súdom schválenej dedičskej dohody. Dedičské konanie je pritom osobitným konaním, pričom zo žiadneho ustanovenia OSP ani Civilného sporového či mimosporového poriadku nevyplýva, že by v sporovom konaní, ktoré sa týka majetku patriaceho do dedičstva po nebohom vlastníkovi, mohol súd potvrdiť nadobudnutie tohto vlastníctva do úvahy prichádzajúcim dedičom vlastníka a nahradiť tak dedičské konanie. Takýto postup vylučovalo aj ust. § 107 ods.1, ods. 3 OSP, ktoré súčasne odcitoval. Následne v súčasnosti situáciu, kedy strana konania zomrie upravuje ust. § 63 CSP, ktoré súčasne odcitoval. Ako je zrejmé z vykonaného dokazovania, vlastníkom spornej časti pozemku v katastrálnom území K. Z., zapísanom na LV č. XXXXX je žalovaný v 1. rade Mesto Košice. Bez ohľadu na to, že práva zriadené súdnym rozhodnutím vznikajú právoplatnosťou súdneho rozhodnutia (§ 151o ods. 3 OZ), do katastra nehnuteľností sa zapisujú v katastrálnom konaní. V situácii, keď nebolo žalobcom v dedičskom konaní potvrdené nadobudnutie tej časti nehnuteľnosti, ktorá bola pôvodne vyvlastnená, nie je možné im priznať priamy nárok na vyplatenie náhrady za zriadenie vecného bremena. Po odcitovaní § 151o ods. 1 OZ, § 34 ods. 1, § 36 ods. 1, § 36a ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. uviedol, že výrok I rozsudku Okresného súdu Košice I č. k. 15C/792/1994-920 zo dňa 7.8.2008 je nezrozumiteľným, nevykonateľným a nezodpovedá úprave inštitútu vecného bremena zakotvenej v § 151n OZ. Rozsudok má presným, jasným a nespochybniteľným spôsobom upraviť právne vzťahy osôb oprávnených a povinných z vecného bremena. V označenom výroku spomenutého rozsudku však chýba akákoľvek identifikácia nehnuteľnosti s vlastníctvom, s ktorým sú spojené oprávnenia vyplývajúce z práva vecného bremena. Takýto výrok je nezrozumiteľný a zmätočný, keďže súd zriaďujúc vecné bremeno spojené s vlastníctvom nehnuteľnosti neuviedol vo výroku s vlastníctvom akej nehnuteľnosti je právo vecného bremena spojené. Inak povedané súd síce zriadil vecné bremeno ale bez toho, aby identifikoval vec. Po odcitovaní § 228 ods. 1 CSP uviedol, že výrok a nie iné časti rozsudku sú subjektívne záväzné pre strany konania, pre ich právnych nástupcov. So zreteľom na § 218 ods. 1 CSP, podľa ktorého obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku a v spojení s § 228 CSP a § 151n ods. 1, ods. 2 OZ je nesporné, že súd žiadne vecné bremeno v prospech žalovaného v 2. rade spojeného s vlastníctvom nehnuteľnosti nezriadil, pretože výrok I vyššie uvedeného rozsudku neidentifikuje nehnuteľnosť v prospech vlastníkov, ktorej sa vecné bremeno zriaďuje, túto nie je možné identifikovať vo výroku I rozsudku. Je nesporné, že označený rozsudok, jeho výrok I, je listinou, ktorá

nevychádza z údajov katastra. Žalobcovia nie sú napísaní na LV č. XXXXX. Zápis práva vecného bremena tak nie je možné v katastri nehnuteľnosti zapísať ani v prospech žalovaných v 1. a 2. rade, ale ani na ťarchu tam uvedených pozemkov, pretože žalobcovia nie sú zapísaní v katastri nehnuteľností ako ich vlastníci. Označené rozhodnutie súdu je teda nevykonateľné. Pokiaľ právny zástupca žalobcov sa viackrát vyjadril, že žalobcovia nechcú byť zapísaní na liste vlastníctva, ale chcú len zaplatiť za zriadenie vecného bremena, za takéhoto skutkového stavu nikdy nemôže dôjsť k oprávnenému nároku na odplatu za zriadenie vecného bremena. Žalobcovia sa uchylujú k nepravdivým tvrdeniam o správaní sa žalovaného v 2. rade v konaní z dôvodu, že žalobcovia sú si vedomí, že v konaní nevedia uniesť dôkazné bremeno. Žalobcovia nevedia a ani nemôžu svojimi účelovými vyjadreniami zmeniť existujúci skutkový a právny stav. Ani v jednom z obdobných súdnych sporov, ktoré žalobcovia uvádzajú vo svojom odvolaní, súd nerozhodol o nároku žalobcov tak, ako sa o ňom žalobcovia domáhajú v tomto konaní. V Náleze ÚS SR č. III US 16/2012 zo dňa 28.3.2012 sa uvádza, že nielen vlastnícke právo žalobcov, ale aj vlastnícke právo žalovaných požíva ústavnú a zákonnú ochranu, ktorých záver prevzal NS SR do svojho uznesenia sp. zn. 1Cdo/186/2013 v obdobnej veci tunajšieho súdu sp. zn. 15C/806/1994. Nezákonným spôsobom sa nemôže založiť právne zákonný stav, a preto súd nemôže vyhovieť žalobnému návrhu žalobcov. K argumentácii žalobcov rozsudkami Okresného súdu Košice I sp. zn. 18C/417/1994 zo dňa 26.4.2019 a sp. zn. 15C/527/2002 zo dňa 5.3.2019 je nutné uviesť, že súd žaloby voči žalovanému v 3. rade (v tomto konaní žalovaný v 2. rade) zamietol.

25. Odvolatelia vo svojej odvolacej replike uviedli, že zotrvávajú na obsahu podaného odvolania v celom rozsahu, v ktorom sa podrobne zaoberajú aj skutočnosťami, na ktoré poukazuje žalovaný v 2. rade. Sú toho názoru, že okruh strán sporu bol daný a uzavretý vydaním rozhodnutí v pôvodnom konaní, pretože súdne konanie vedené pod sp. zn. 23C/221/2009 je možné považovať iba za tzn. vylúčené konanie. Postup súdu prvej inštancie, ktorý v rozpore s danou viazanosťou opätovne skúmal aktuálne zápisy v KN, žalobcovia považujú za nesprávny. Z toho dôvodu aj tvrdenia žalovaného v 2. rade v jeho vyjadrení k podanému odvolaniu sú nesprávne. Konštatovali, že žalovaný v 2. rade sa pridrižava všetkých svojich doterajších tvrdení, resp. tvrdení, ktoré uvádzal vo všetkých obdobných konaniach. Na svojich tvrdeniach zotrvávajú aj žalobcovia, pričom je zrejmé, že právne názory strán sporu sú diametrálne odlišné. Naďalej zotrvali na svojom odvolacom návrhu zmeniť rozsudok a vyhovieť žalobe v celom rozsahu alebo napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie.

26. Na výzvu odvolacieho súdu z 30.11.2021 adresovanú zástupcovi žalobcov, žalobcovia podaním z 3.12.2021 ozrejmili slovné spojenie „k celku“ odkazom predovšetkým na ich podanie z 20.8.2018 keď, pokiaľ ide o jednotlivé podiely, slovné spojenie k celku predstavuje číselné vyjadrenie spoluvlastníckeho podielu konkrétneho žalobcu (v zlomku) na nehnuteľnosti - pozemku pôvodne zapísanému v pozemknoknižnej vložke č. 1630 k.ú. E.-K., parc. č. 10624 o výmere 1120 m². Veľkosť spoluvlastníckeho podielu k celku pritom vyplýva z jednotlivých dedičských rozhodnutí, ktoré žalobcovia od začiatku súdneho konania predkladali do súdneho spisu a konkrétne ich veľkosti spoluvlastníckych podielov jednotlivých žalobcov boli špecifikované napríklad v ich vyjadrení zo dňa 30.4.2007. K ozrejmieniu výpočtu peňažného nároku uviedli, že suma 1.478.736,24 Sk špecifikovaná znaleckým posudok č. 43/2006 P. L. F. z 3.10.2006 predstavuje sumu 49.085,05 Eur ako hodnota vecného bremena pozemku o výmere 1120 m², čo po prepočte na 1 m² predstavuje hodnota vecného bremena 43,83 Eur. Na základe toho potom, ak rozsudkom bolo zriadené časovo neobmedzené vecné bremeno na ťarchu žalobcov ako spoluvlastníkov pozemku, ktorému zodpovedá právo vlastníka stavby, avšak iba v rozsahu dielov: diel č. 97 o výmere 287 m² (mesto Košice) a diel č. 99 o výmere 24 m² (TJ Športvýroba), žalobcovia nemohli od žalovaných požadovať zaplatenie celej sumy náhrady vo výške 49.085,05 Eur, ktorá zodpovedala náhrade vo vzťahu k pozemku vo výmere 1120 m². S prihliadnutím na diel č. 97 o výmere 287 m² vyplýva, že danej výmere zodpovedá náhrada vo výške 12.579,21 Eur (287 m² x 43,83 Eur/1 m²) a s prihliadnutím na diel č. 99 o výmere 24 m² danej výmere zodpovedá náhrada vo výške 1.051,92 Eur (24 m² x 43,83 Eur/1 m²). V zmysle právoplatného rozhodnutia tak žalovaní majú byť zaviazaní na zaplatenie týchto súm s vymedzením tejto sumy medzi jednotlivých žalobcov podľa veľkosti ich spoluvlastníckeho podielu na pozemku, vo vzťahu ku ktorému sa vecné bremeno zriadilo. Tak napríklad žalobkyňa v 1. rade Z. C. patrí spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 1/16 k celku na pozemku, vo vzťahu ku ktorému sa zriadilo vecné bremeno, a preto výška jej peňažného nároku zodpovedá 1/16 zo sumy 12.579,21 Eur, teda sume 780,20 Eur a zo sumy 1.051,92 Eur zodpovedá sume 65,75 Eur. Takto žalobcovia postupovali u všetkých žalobcov.

27. Žalovaní sa k podaniu žalobcov nevyjadrili.

28. V priebehu odvolacieho konania odvolací súd vlastnou činnosťou zistil úmrtie žalobkyne v 16. rade Z. R., Q.. E., H.. X.X.XXXX, M. Ú. XX.X.XXXX a tiež výsledok dedičského konania po nebohej, na základe čoho odvolací súd rozhodol uznesením zo dňa 18. februára 2022 č.k. 5Co/5/2020-465 o tom, že v konaní na jej strane pokračuje s dedičkou P.. A.Ú. E., H.. XX.X.XXXX - žalobkyňou v 17. rade. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 10.3.2022.

29. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcov ako podané včas oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, po nariadenom pojednávaní v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné čiastočne.

30. Odvolatelia v odvolaní uplatnili odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, t.j. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h).

31. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015 Z.z.%2523191'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192 <aspi://module='ASPI'&link='160/2015 Z.z.%2523192'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, § 193 <aspi://module='ASPI'&link='160/2015 Z.z.%2523193'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a § 205 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015 Z.z.%2523205'&ucin-k-dni='30.12.9999'>.

32. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

33. Podstatou odvolania je názor odvolateľov, podľa ktorého tým, že pôvodné konanie bolo právoplatne ukončené, bol vytvorený záväzný právny stav, z ktorého mal súd vychádzať pri rozhodovaní vo vylúčenom súdnom konaní.

34. Odvolací súd sa s predmetnou odvolacou námietkou čiastočne stotožňuje.

35. Predmetom konania je vylúčený nárok o určenie peňažnej náhrady z vecného bremena, ktoré bolo zriadené v pôvodnom konaní vedenom pod sp. zn. 15C/792/1994, a to na základe rozsudku zo dňa 7.8.2008 č.k. 15C/792/1994 -420 v spojení s opravným uznesením zo dňa 24.11.2008 č.k. 15C/792/1994-475 a v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 20.4.2009 č.k. 5Co/11/2009-496 (ďalej aj rozsudok zo dňa 7.8.2008).

36. Vecné bremeno bolo rozsudkom zo dňa 7.8.2008 zriadené na ťarchu konkrétneho okruhu žalobcov ako podielových spoluvlastníkov pozemku, čím bola s konečnou platnosťou vyriešená otázka ich aktívnej legitímácie. Súd prvej inštancie v rozpore s uvedeným posudzoval nanovo otázku aktívnej legitímácie identických žalobcov (ďalej aj pôvodných žalobcov) a v tejto súvislosti skúmal existenciu vlastníckeho práva pôvodných žalobcov k pozemku, ku ktorému bolo na ich ťarchu zriadené vecné bremeno a skúmal, či pozemok, ktorý bol predmetom pôvodného konania, je riadne označený a identifikovateľný.

37. Uvedené súvisí so zásadou tzv. prejudiciality a záväznosti (nemennosti) právoplatného rozsudku.

38. Odvolací súd dáva do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/44/2010 zo dňa 31. 01. 2012, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky č. 3/2013 pod číslom 40 (R 40/2013), ktorého právna veta znie: „Pokiaľ už bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením“. Najvyšší súd v predmetnom rozhodnutí vyslovil, „Keďže súd nemôže ako predbežnú otázku znovu riešiť to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v osobitnom spore účastníkov, nie je rozhodujúce, či súd v právoplatne skončenom konaní vec správne alebo nesprávne právne posúdil. So zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia nesmie byť táto otázka položená a akékoľvek jej „nové“ právne posudzovanie v inom (ďalšom) konaní tých istých účastníkov je neprípustné. Iné riešenie by znamenalo, že súd môže porušiť viazanosť uloženú mu zákonom v § 159 ods. 2 O. s. p. (teraz § 228 CSP - pozn. dovolacieho súdu). Pokiaľ súd spomenutý prejudiciálny účinok ignoruje (nevezme za základ pre svoje rozhodnutie prejudikovaný hmotnoprávny vzťah a rozhodne v rozpore s prejudikovaným hmotnoprávnym vzťahom), nerešpektuje záväzné súdne rozhodnutie a koná v rozpore s ústavou, v zmysle ktorej môžu štátne orgány konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (viď čl. 2 ústavy). Zásada právnej istoty je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Popretie prejudiciálnej záväznosti právoplatného súdneho rozhodnutia znamená zásah do stability práva a právnych vzťahov ako aj do riadneho výkonu spravodlivosti.“

39. Rovnako v ďalšom svojom rozhodnutí zo dňa 29.04.2010 sp. zn. 1 Cdo 133/2009 Najvyšší súd SR uviedol, že: „Prejudicialitu možno vo všeobecnosti (v jej podstate) chápať aj ako kauzálny vzťah medzi dvomi subjektívnymi právami, z ktorých jedno je podmienené druhým. Svoje miesto nachádza predovšetkým v prípadoch, kedy právoplatným rozhodnutím o veci sa vyriešila otázka, ktorá má zásadný význam pre ďalší spor: od jej posúdenia závisí rozhodnutie v tejto ďalšej veci (porovnaj napr. Bohumil Dvořák, Právni moc civilních soudních rozhodnutí, Praha 2008, str. 62 a nasl.). Jej vznik predpokladá, že určitý právny vzťah sa stal predmetom procesu, pričom právny vzťah, o ktorom bolo právoplatne rozhodnuté, musí súd pri rozhodovaní o inej veci (právnom vzťahu) posudzovať len tak, ako sa stalo v právoplatnom rozhodnutí. Pri tomto objektívne existujúcom vzťahu - pozitívnoprávnej stránke prejudiciality - skúmajú sa jeho dôsledky (najmä to, kedy a do akej miery je súd viazaný právoplatným rozhodnutím o predbežnej otázke, kedy a v akom rozsahu a s akými účinkami si môže súd predbežnú otázku, ktorá doposiaľ nebola právoplatným rozhodnutím vyriešená, sám posúdiť, aký je postup v prípadoch, keď si takúto otázku sám vyriešiť nesmie).“

40. Podobne Najvyšší súd SR vo svojom rozsudku zo dňa 25. marca 2015 sp. zn. 4Cdo 84/14 uvádza: „Keďže súd nemôže ako predbežnú otázku znovu riešiť to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v osobitnom spore účastníkov, nie je rozhodujúce, či súd v právoplatne skončenom konaní vec správne alebo nesprávne právne posúdil. Klásť si takúto otázku je nielen zbytočné, táto otázka je úplne nepatričná (nemá byť prečo položená). So zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia je akékoľvek „nové“ právne posudzovanie právoplatného súdneho rozhodnutia v inom (ďalšom) konaní tých istých účastníkov vylúčené (neprípustné). Iné riešenie by znamenalo, že súd môže porušiť viazanosť uloženú mu zákonodarcom v citovanom ustanovení § 159 ods. 2 O.s.p. V prípadoch, kde súd spomenutý prejudiciálny účinok (vplyv právoplatného rozhodnutia vydaného v občianskom súdnom konaní založený na záväznosti tohto rozhodnutia aj v ďalšom občianskom súdnom konaní tých istých účastníkov) ignoruje, t. j. ak nevezme za základ pre svoje rozhodnutie prejudikovaný hmotnoprávny vzťah (rozhodne v rozpore s prejudikovaným hmotnoprávnym vzťahom), dochádza k nerešpektovaniu záväzného súdneho rozhodnutia, čo je v rozpore aj so základným zákonom štátu. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy totiž „štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon“. Podľa čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ktorá je uvedená ústavným zákonom č. 23/1991 Zb., (ďalej „listina“), „štátnu moc možno uplatňovať iba v prípadoch a v medziach ustanovených zákonom, a to spôsobom, ktorý ustanoví zákon“. Všeobecný súd nerešpektujúci predchádzajúce právoplatné súdne rozhodnutie vo veci, ktoré predstavuje predbežnú otázku v nasledujúcom občianskom súdnom konaní, vybočuje z medzí vytýčených čl. 2 ods. 2 ústavy a čl. 2 ods. 2 listiny a porušuje tým právo na spravodlivý proces a právo na súdnu ochranu (čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny). Popretie prejudiciálnej záväznosti právoplatného súdneho rozhodnutia znamená zásah do stability práva a právnych vzťahov ako aj do riadneho výkonu spravodlivosti; zásada právnej istoty je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre venuje ochrane stavu právnej istoty ako základnému aspektu právneho štátu náležitú pozornosť. Vo veci Brumărescu proti Rumunsku

z 28. októbra 1999 ESLP dospel k záveru, že súčasťou práva na spravodlivý proces je tiež princíp právnej istoty. Upresnil, že právna istota predpokladá rešpektovanie princípu právnej moci, teda konečnej povahy súdnych rozhodnutí. Podľa tohto princípu žiadna zo strán nemá právo žiadať preskúmanie právoplatného a vykonateľného rozsudku len za tým účelom, aby sa domohla nového posúdenia veci a nového rozhodnutia. Prieskum sa nesmie stať maskovaným odvolaním a púha skutočnosť, že môžu existovať dva rôzne pohľady na rovnakú záležitosť, nie je dostatočným dôvodom na nové rozhodnutie veci. Od tohto princípu je možné sa odchýliť len v prípade, že pre to existujú podstatné a naliehavé dôvody (por. Ryabikh proti Rusku z 24. júla 2003, č. 52853/99, § 52). V rozpore s princípom právnej istoty by však v zásade nemali byť mimoriadne opravné prostriedky proti (síce) právoplatným rozhodnutiam, ktoré sú (ale) dané k dispozícii obom stranám konania v presne definovaných prípadoch a ktorých využitie je striktné časovo obmedzené (por. 000 Link Oil SPB proti Rusku, rozhodnutie, 25. júna 2009, č. 42600/05, oddiel A).“

41. Najvyšší súd SR vo svojom rozsudku zo dňa 25. marca 2015 sp. zn. 4Cdo 84/14 odkazuje tiež na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Otázkou prejudiciálneho účinku právoplatného rozhodnutia sa zaoberala nielen judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (por. uznesenie z 29. apríla 2010 sp. zn. 1 Cdo 133/2009, uznesenie z 25. apríla 2012 sp. zn. 5 MCdo 16/2010), ale aj judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze č.k. II. ÚS 349/09-36 z 20. januára 2010 rozhodol o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej „dohovor“), zdôrazniac, že vzhľadom na zásadu prejudiciality vyplývajúcu z ustanovenia § 135 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ako aj na zásadu viazanosti súdu právoplatnými rozhodnutiami vydanými v inom konaní podľa § 159 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku konajúci všeobecný súd nemá možnosť výberu v otázke, či bude rešpektovať právoplatné rozhodnutie vydané v inom konaní, ktoré rieši otázku javiacu sa prejudiciálnou v súvislosti s riešením daného prípadu.“

42. Napokon nastolenou otázkou sa zaoberá Najvyšší súd SR vo veci sp. zn. 4Obdo 6/2020, keď súčasne odkazuje na spomínané rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo 133/09 a 1Cdo 44/2010.

43. Pokiaľ ide o aktuálnu právnu úpravu, podľa § 228 ods. 1 CSP je výrok právoplatného rozsudku záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak. Predmetné zákonné ustanovenie upravuje tzv. materiálnu stránku právoplatnosti súdneho rozhodnutia, ktorá spočíva v záväznosti tohto rozhodnutia pre určitý okruh subjektov. Materiálna stránka právoplatnosti súdneho rozhodnutia sa teda prejavuje predovšetkým v záväznosti rozhodnutia, resp. záväznosti výroku rozhodnutia pre určitý počet subjektov. Hovoríme o subjektívnej hranici záväznosti súdneho rozhodnutia. V tomto zmysle je výrok právoplatného rozsudku záväzný predovšetkým pre sporové strany. Civilný sporový poriadok dôsledne sleduje líniu záväznosti rozhodnutia vydaného v sporovom konaní inter partes a prakticky jedinou relevantnú výnimku predstavuje rozhodnutie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, kde je výrok rozhodnutia záväzný erga omnes. Výnimku z takto všeobecne stanovenej subjektívnej hranice záväznosti súdneho rozhodnutia stanovuje jednak samotný Civilný sporový poriadok (napr. v odseku 2 tohto ustanovenia), ale aj osobitné predpisy. Skutočnosť, že výrok právoplatného rozsudku už nie je záväzný pre všetky orgány, neznamená nič iné než to, že akýkoľvek orgán verejnej moci je pochopiteľne viazaný tým, ako vec právne posúdil súd, avšak len medzi danými sporovými stranami. Rovnako je výrok rozsudku záväzný pre právnych nástupcov sporových strán (Veľké komentáre, Civilný sporový poriadok, Števec a kol., Nakladateľství C.H.BECK, 2016, str. 834-835).

44. Správny je preto názor odvolateľov o tom, že právoplatným rozsudkom zo dňa 7.8.2008 bol vytvorený záväzný právny stav, z ktorého mal súd vychádzať pri rozhodovaní o vylúčenom nároku.

45. Odvolací súd k uvedenému názoru odvolateľov ale dopĺňa, že uvedené platí výlučne vo vzťahu k tým (aktuálnym) žalobcom, ktorí sú súčasne žalobcami, vo vzťahu ku ktorým bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 7.8.2008 (ďalej aj pôvodní žalobcovia), pretože súd týmto právoplatným rozsudkom vyriešil otázku aktívnej legitímácie a s tým súvisiacu otázku existencie vlastníckeho práva žalobcov (obe otázky ako prejudiciálne otázky) iba vo vzťahu ku konkrétnemu okruhu žalobcov.

46. Uvedený názor odvolateľov neplatí bez výhrad, pretože po zriadení vecného bremena mohli nastať zmeny v osobe nositeľov práv a povinností vyplývajúcich zo zriadeného vecného bremena, ktoré súd nemohol nechať bez povšimnutia. Aj v prejednávacom prípade súd konštatoval zmenu:

- a) na strane žalobkyne v 29. rade, ktorá zomrela v priebehu konania (dňa 11.9.2008)
- b) v dôsledku úmrtia Q. K., H.. X.XX.XXXX, ktorý zomrel v priebehu konania (dňa XX.X.XXXX),
- c) v dôsledku úmrtia A. K., H.. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel v priebehu konania (dňa XX.XX.XXXX),
- d) na strane žalovaného v 2. rade, ktorý v priebehu konania (po právoplatnosti rozsudku zo dňa 7.8.2008) previedol vlastnícke právo k tzv. Vodárničke na tretiu osobu (A. K.).

47. Vecné bremeno bolo súdom zriadené podľa § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka, teda ako vecné bremeno in rem. Z povahy a podstaty vecného bremena in rem pritom vyplýva, že vecné bremeno sa vzťahuje na každého nového vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva.

48. V dôsledku úmrtia Z. K. ako pôvodnej žalobkyne v 29. rade súd konštatoval, kto pokračoval v konaní po poručiťke (jej deti). Súčasne, pretože v priebehu konania zomreli aj dvaja z jej detí ako dedičov zo zákona v I. dedičskej skupine, súd pokračoval v konaní s predpokladanými dedičmi po nich. Uvedené rieši iba otázku procesného nástupníctva a nie súčasne otázku vecnej legitímácie. Správne preto postupoval súd, pokiaľ vo vzťahu k aktuálnym žalobcom v 26. až 30. rade, ktorí do konania vstúpili až v súvislosti s úmrtím pôvodnej žalobkyne v 29. rade a v súvislosti s úmrtím jej procesných nástupcov (A. K., H.. XX.XX.XXXX B. Q. K., H.. X.XX.XXXX), posudzoval ich aktívnu legitímáciu. Pokiaľ totiž platí, že práva a povinnosti zo zriadeného vecného bremena in rem sa vzťahujú na každého nového vlastníka, uvedené logicky znamená, že pre priznanie peňažnej náhrady musí každý procesný nástupca pôvodného žalobcu ako tvrdený nový vlastník preukázať svoju aktívnu legitímáciu, hoci ju aj odvodzuje od pôvodného žalobcu. Súd v tomto prípade neskúmal aktívnu legitímáciu pôvodného žalobcu, ale skúmal aktívnu legitímáciu nových žalobcov.

49. V konaní nebolo sporným, že po žalobkyňu v 29. rade neb. Z. K. boli jej dedičmi zo zákona v prvej dedičskej skupine jej deti: S. K., H.. X.X.XXXX, A. K., H.. XX.XX.XXXX, Z. K., H.. XX.X.XXXX B. Q. K., H.. X.XX.XXXX, s ktorými pokračoval v konaní a z ktorých v priebehu konania zomreli A. B. Q.. Súčasne súd prvej inštancie v súvislosti s dedičským konaním po poručiťke zistil skutkový stav, podľa ktorého predmetom prejednávania v dedičskom konaní po neb. poručiťke bola len nevyvlastnená časť pôvodného pozemku a vyvlastnená časť pôvodného pozemku, ktorej sa týka toto konanie, nebola predmetom dedenia.

50. V konaní nebolo sporným, že dedičské konanie po poručiťkovi A. K., H.. XX.XX.XXXX, bolo zastavené pre nemajetnosť a jeho predpokladanými dedičmi boli jeho deti: A. K., H.. XX.XX.XXXX, A. K., H.. XX.X.XXXX B. G. R. D., H.. XX.X.XXXX. Pokiaľ ide o Q. K., H.. X.XX.XXXX, dedičské konanie po ňom bolo zastavené pre nemajetnosť; poručiťel zomrel ako bezdetný a slobodný a preto predpokladanými dedičmi po ňom sú jeho súrodenci, resp. ich deti. Na základe týchto skutočností súd ďalej pokračoval v konaní s S. K., H.. X.X.XXXX ako žalobcom v 26. rade, s Z. K., H.. XX.X.XXXX ako žalobcom v 27. rade, s A. Š., H.. XX.XX.XXXX ako žalobkyňou v 28. rade, s A. K., H.. XX.X.XXXX ako žalobcom v 29. rade a s G. R. D., H.. XX.X.XXXX ako žalobkyňou v 30. rade.

51. Preto pokiaľ aktuálni žalobcovia v 26. a v 27. rade ako stále žijúci dedičia po pôvodnej žalobkyňu v 29. rade odvíjajú svoju aktívnu vecnú legitímáciu titulom dedenia po pôvodnej žalobkyňu v 29. rade, ktorej súd "priznal" aktívnu legitímáciu rozsudkom zo dňa 7.8.2008 ako podielovej spoluvlastníčke pozemku, nič nebráni považovať aj tieto osoby za nových (spolu)vlastníkov jej spoluvlastníckeho podielu. Za stavu, že v pôvodnom dedičskom konaní nebol tento majetok známy (nebol predmetom dedičstva) a nebol v konaní o dedičstvo prejednaný, sú až do vyporiadania dedičstva ohľadom tejto veci všetci dedičia považovaní za vlastníkov tejto veci v rovnakom pomere. Z právnych úkonov týkajúcich sa tejto veci sú totiž oprávnení a povinní voči iným osobám spoločne a nerozdielne a majú postavenie vyplývajúce z ustanovenia § 77 CSP (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 222/2010).

52. Žalobcovia v 26. a v 27. rade sú preto aktívne legitimovanými vo vylúčenom nároku o priznanie peňažnej náhrady zo zriadeného vecného bremena ako noví spoluvlastníci po pôvodnej žalobkyňu v 29. rade titulom dedičského práva, každý s rovnakým podielom.

53. O odlišný prípad však ide v prípade aktuálnych žalobcov v 28. až 30. rade.

54. Podľa názoru odvolacieho súdu za situácie, ak žalobca odvíja svoju aktívnu legitímáciu od svojho predchodcu-poručiteľa, ktorý mal nadobudnúť spornú vec (spoluvlastnícky podiel na pozemku) sám na základe dedičského práva, pokiaľ táto vec nebola do konania o vyporiadanie dedičstva po jeho právnom predchodcovi, v ktorom vystupovalo viac dedičov, zahrnutá, takýto žalobca svoju tvrdenú aktívnu legitímáciu v konaní nepreukázal. V takomto prípade je potrebné najskôr vec dodatočne prejednať v konaní o vyporiadanie dedičstva po pôvodnom vlastníkovi (príp. po predchádzajúcom určení, že bol ku dňu úmrtia vlastníkom), a až potom možno rozhodovať o vlastníctve jeho dedičov, resp. zaoberať sa tvrdeným vlastníctvom ako predbežnou otázkou (porovnaj Konanie o dedičstve /cezhraničné dedenie/, J. Krajčo, Vydavateľstvo EUROUNION, 2016, str. 212).

55. Aktuálni žalobcovia v 28. až 30. rade (súčasne ide o žalobcov odlišných od pôvodných žalobcov), svoju aktívnu legitímáciu odvíjajú od svojho predchodcu - poručiteľa A. K. a poručiteľa Q. K., ktorí sami mali nadobudnúť sporný pozemok na základe dedičského práva od svojej právnej predchodkyne, avšak súčasne s tým, že tento sporný pozemok nebol zahrnutý do konania o vyporiadanie dedičstva po ich právnej predchodkyňi, v ktorom vystupovalo viac dedičov. Za daného stavu potom žalobcovia v 28. až 30. rade nepreukázali svoju aktívnu legitímáciu v konaní.

56. Niet pochyb o tom, že pôvodní vlastníci neprestali byť vlastníkmi sporného pozemku v jeho pôvodnej výmere. Po zapísaní vyvlastňovacieho konania do príslušnej pozemkovej evidencie boli pôvodní vlastníci evidovaní ako podieloví spoluvlastníci pozemku, ktorý sa parcelným číslom v celom rozsahu zhodoval s parcelným číslom sporného pozemku, ibaže jeho výmera bola zmenšená o výmeru, ktorá bola vyvlastnená. Z tohto dôvodu sa preto aj v prípade úmrtia každého pôvodného vlastníka stal predmetom dedenia spoluvlastnícky podiel na zostatkovej časti sporného pozemku. Nesprávny je potom záver odvolateľov o tom, že z uvedeného je zrejmé, že predmetom dedenia bol vždy sporný pozemok, ale po zapísaní právne neúčinného vyvlastnenia zmenšený o vyvlastnenú časť (čiže podľa žalobcov bol nesprávny údaj výlučne v časti jeho výmery). Nesprávny je preto tiež ich záver o tom, že sporný pozemok bol v rámci jednotlivých dedičských konaní riadne prejednaný a bol predmetom dedenia.

57. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku zhodnotil skutkový stav, podľa ktorého predmetom prejednávania v dedičskom konaní po neb. Z. K. sp. zn. 13D/527/2009 bola len nevyvlastnená časť pôvodného pozemku a vyvlastnená časť pôvodného pozemku, ktorej sa týka predmetné konanie, nebola predmetom dedenia. Ide o súdom zistený skutkový stav, ktorým je odvolací súd viazaný v súlade s § 383 CSP (okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní, čo ale nie je prejednávaný prípad), ktorý sa nepodarilo spochybníť žalobcami v odvolaní vyjadreným názorom o tom, že v dedičskom konaní bol vždy prejednaný pozemok s nesprávnym údajom v časti jeho výmery.

58. Na to, aby bolo možné konštatovať, čo presne bolo predmetom dedičského prejednávania, je v prípade nehnuteľnosti, konkrétne pozemku, potrebné upriamiť pozornosť na konkrétne údaje, ktoré pozemok nezameniteľným spôsobom identifikujú. Medzi tieto údaje nepochybne patria parcelné číslo, číslo pozemnoknižnej vložky alebo číslo LV s uvedením príslušného katastrálneho územia a pod., ale tiež konkrétna výmera, v akej bol pozemok v dedičskom konaní prejednaný. Pri posúdení predmetu dedičského konania bola v okolnostiach prípadu práve relevantnou výmera predmetného pozemku (parcely), preto neobstojí argumentácia odvolateľov založená iba na tom, že išlo o nesprávny údaj výlučne v časti výmery identického pozemku. Predmetom dedičského konania bola predmetná nehnuteľnosť v jej nevyvlastnenej časti, pretože to vyplýva z obsahu dedičského rozhodnutia po neb. Z. K. sp. zn. 13D/527/2009 (Osvedčenie o dedičstve 13D 527/2009), ako uvedené zhodnotil súd prvej inštancie.

59. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov vo vzťahu k nárokom žalobcov v 28. až 30. rade neboli preto naplnené odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) CSP a odvolanie týchto žalobcov je nedôvodné. Odvolací súd preto zamietavý výrok napadnutého rozsudku ohľadne nárokov žalobcov v 28. až 30. rade potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP).

60. Odvolací súd ďalej vlastnou činnosťou zistil úmrtie žalobkyne v 16. rade Z. R., Q., E., H.. X.X.XXXX, T. M. XX.X.XXXX a tiež výsledok dedičského konania po nebohej, na základe čoho odvolací súd rozhodol uznesením zo dňa 18. februára 2022 č.k. 5Co/5/2020-465 o tom, že v konaní na jej strane

pokračuje s dedičkou P. A. E., H.. XX.X.XXXX - žalobkyňou v 17. rade. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 10.3.2022.

61. Žalobkyňa v 17. rade je tak nielen pôvodnou žalobkyňou, pretože sa na ňu vzťahuje rozsudok zo dňa 7.8.2008, súčasne v súvislosti s jej procesným nástupníctvom po neb. žalobkyni v 16. rade ako stále žijúca dedička po poručiiteľke odvíja svoju aktívnu vecnú legitímáciu titulom dedenia po pôvodnej žalobkyni v 16. rade, ktorej súd "priznal" aktívnu legitímáciu rozsudkom zo dňa 7.8.2008 ako podielovej spoluvlastníčke pôvodného pozemku (v rozsudku zo dňa 7.8.2008 označená ako žalobkyňa 20a). Aj v tomto prípade (ako je tomu vo vzťahu k žalobcom v 26. a 27. rade) nič nebráni považovať aj túto osobu za novú vlastníčku spoluvlastníckeho podielu pripadajúceho na jej poručiiteľku. Za stavu, že v pôvodnom dedičskom konaní nebol tento majetok známy (nebol predmetom dedičstva) a nebol v konaní o dedičstvo prejednaný, sú až do vyporiadania dedičstva ohľadom tejto veci všetci dedičia považovaní za vlastníkov tejto veci v rovnakom pomere. Z právnych úkonov týkajúcich sa tejto veci sú totiž oprávnení a povinní voči iným osobám spoločne a nerozdielne a majú postavenie vyplývajúce z ustanovenia § 77 CSP (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 222/2010). V prejednávanom prípade je žalobkyňa v 17. rade jedinou dedičkou po poručiiteľke.

62. Žalobkyňa v 17. rade je preto aktívne legitímovaná vo vylúčenom nároku o priznanie peňažnej náhrady zo zriadeného vecného bremena tiež ako nová vlastníčka po pôvodnej žalobkyni v 16. rade (v rozsudku zo dňa 7.8.2008 označenej ako žalobkyňa 20a) titulom dedičského práva.

63. Po právoplatnosti rozsudku zo dňa 7.8.2008 nastala zmena na strane žalovaného v 2. rade, ktorý previedol vlastnícke právo k tzv. Vodárničke na tretiu osobu, A. K.. Ide o súdom zistený skutkový stav, podľa ktorého objekt Vodárnička súp. č. 3451 vedená na LV č. XXXXX k. ú. K. Z. (v časti tohto objektu súd rozsudkom zo 7.8.2008 zriadil vecné bremeno na ťarchu časti pozemku označeného ako diel 99 o výmere 24m², tak ako to vyplýva z rozsudku zo dňa 7.8.2008) je vo vlastníctve osoby: A. K., H.. N. XXXX, ktorý súčasne ako nezmenený zistil tiež odvolací súd na pojednávaní konanom dňa 28.4.2022. V tejto súvislosti súd konštatoval na strane žalovaného v 2. rade nedostatok pasívnej legitímácie, s ktorým právnym názorom odvolací súd súhlasí. Za skutkového stavu, ktorý nebol medzi stranami sporu sporným, podľa ktorého v čase rozhodovania súdu o vylúčenom nároku, t.j. o nároku na zaplatenie peňažnej náhrady zo zriadeného vecného bremena, vlastníctvo k cudzej stavbe, v prospech ktorej bolo vecné bremeno zriadené, svedčí osobe odlišnej od žalovaného, takýto žalovaný nemá viac pasívnu legitímáciu, pretože ako nevlastníkovi mu zo zriadeného vecného bremena nevyplývajú žiadne práva a povinnosti. Niet preto žiadneho rozumného dôvodu, aby takáto osoba, hoci v prospech ktorej bolo súdom zriadené vecné bremeno, po zániku vlastníckeho práva vo vzťahu k stavbe, v prospech ktorej bolo vecné bremeno zriadené, bola zaviazaná na zaplatenie peňažnej náhrady z vecného bremena.

64. Žalovaný v 2. rade preto nemá v predmetnom konaní pasívnu legitímáciu, preto odvolanie žalobcov v časti, v ktorej namietajú nesprávne právne posúdenie svojich nárokov voči žalovanému v 2. rade, ohľadne ktorého súd žalobu zamietol, nie je opodstatnené. Odvolací súd preto rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho zamietavom výroku vo vzťahu medzi žalobcami a žalovaným v 2. rade potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP).

65. Odvolací súd ďalej uvádza, že podľa jeho názoru už spomenutá zásada prejudiciality a záväznosti (nemennosti) právoplatného rozsudku ďalej znamená, že súd v predmetnom konaní prejednávajúcom vylúčený nárok musí vychádzať z toho, akým spôsobom bol v právoplatnom rozsudku pozemok, na ťarchu ktorého súd vecné bremeno zriadil, označený a identifikovaný, a teda nemôže nanovo určiť alebo inak spochybníť označenie a identifikovanie pozemku, tak ako sa to snažil súd prvej inštancie, pretože označenie a identifikácia pozemku boli s konečnou platnosťou vyriešené v rozsudku zo dňa 7.8.2008. Preto akékoľvek úvahy súdu vzťahujúce sa k otázke riadneho označenia a identifikácie zaťaženého pozemku sú právne irelevantné.

66. Odvolací súd sa stotožňuje tiež s odvolacou námietkou odvolateľov, ktorou nesúhlasia s výčitkou zo strany súdu o tom, že geometrický plán vyhotovený v rámci pôvodného konania ako príloha rozhodnutia nie je zapísaný v katastri nehnuteľností. V kontexte uvedeného odvolací súd, v zhode s názorom odvolateľov, má za to, že zápis vecného bremena do KN a určenie (vyplatenie) peňažnej náhrady za zriadené vecné bremeno nie sú vzájomne podmienené. V tejto súvislosti odvolatelia správne poukázali na znenie § 151o OZ zo záverom, že pokiaľ z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd podmieňuje

priznanie nároku na náhradu za zriadené vecné bremeno splnením povinnosti žalobcov zapísať vecné bremeno do KN, takáto povinnosť žalobcom nevyplýva z platnej právnej úpravy a rovnako nevyplýva ani z výrokovkej časti rozsudku zo dňa 7.8.2008. Odvolací súd iba dopĺňa, že pokiaľ súd zriaďuje vecné bremeno podľa § 135c OZ, s takýmto konaním je spravidla spojené konanie o určenie peňažnej náhrady (okrem prípadu, že vecné bremeno bolo zriadené bez náhrady). Uvedené platí aj v prejednávanom prípade s tým jediným rozdielom, že súd v pôvodnom konaní nárok o náhradu z vecného bremena vylúčil na samostatné konanie. Nič však nebránilo súdu súčasne so zriadením vecného bremena rozhodnúť tiež o konkrétnej náhrade, preto podmieňovať priznanie peňažnej náhrady za zriadené vecné bremeno zápisom vecného bremena do KN, resp. jeho geometrického plánu, nemá opodstatnenie.

67. Napokon odvolací súd považuje za dôvodnú odvolaciu námietku, ktorou odvolatelia namietajú názor súdu vyplývajúci z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku spočívajúci v tom, že bolo nevyhnutné, aby sa žalobcovia domáhali určenia vlastníckeho práva k spornému pozemku. Uvedená námietka súvisí s ďalším dôvodom, pre ktorý súd žalobu zamietol tak, ako bol vyjadrený v bode 97. napadnutého rozsudku, podľa ktorého „spôsob ochrany vlastníckeho práva ako bol zvolený žalobcami v konaní 15C/792/1994 neodstránil právnu neistotu a de facto spôsobil duplicitu vlastníckeho práva.“ Odvolací súd uvádza, že úlohou súdu bolo rozhodnúť o vylúčenom nároku v súvislosti so zriadeným vecným bremenom rozsudkom zo dňa 7.8.2008, takže polemizovať o vhodnosti žaloby v pôvodnom konaní (aj vzhľadom na čas, ktorý od podania žaloby ubehol) nie je namieste. (Ne)vhodnosť žaloby v pôvodnom konaní, v ktorom bolo rozhodnuté o zriadení vecného bremena, teda v ktorom bolo fakticky rozhodnuté o základe vylúčeného nároku o priznanie náhrady zo zriadeného vecného bremena, nemožno vzťahovať na tento vylúčený nárok.

68. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov je dôvodné odvolanie žalobcov v 1. až 15., v 17. až 27. rade a v 31. až 36. rade ohľadne ich nároku uplatneného voči žalovanému v 1. rade, pretože súd ohľadne týchto žalobcov rozhodol v rozpore so zásadou prejudiciality a záväznosti rozsudku zo dňa 7.8.2008, čím bol naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Žalobcom v 1. až 15. rade, 17. až 27. rade, 31. až 36. rade vo vzťahu k žalovanému v 1. rade prináleží peňažná náhrada za vecné bremeno zriadené rozsudkom zo dňa 7.8.2008, na základe čoho odvolací súd v tejto časti rozsudok zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie (§ 388 CSP).

69. Odvolací súd na pojednávaní konanom dňa 28.4.2022 doplnil dokazovanie, keď oboznámil znalecký posudok č. 043/26 z č.l. 240d spisového materiálu sp. zn. 15C/792/94. Znalecký posudok, ktorého zadávateľom bol Okresný súd Košice I, bol vypracovaný znalkyňou P. L. F. a jeho predmetom bolo stanovenie všeobecnej hodnoty vecného bremena. Zo strany 55. tohto posudku odvolací súd zistil záver, podľa ktorého hodnota vecného bremena, pokiaľ ide o parc. č. E KN č. 10624 (vzťahujúcu sa na konanie 15C/792/1994), znalkyňa určila na hodnotu 1.478.736,24 Sk. Znalecký posudok bol vypracovaný k 30.10.2006.

70. Zástupca žalobcov k predmetnému znaleckému posudku na pojednávaní vedenom pred odvolacím súdom uviedol, že novú aktualizáciu posudku žalobcovia nepožadujú. Žalovaný v 1. a žalovaný v 2. rade na pojednávaní vedenom pred odvolacím súdom uviedli, že sa k oboznamovanému dôkazu nevyjadrujú.

71. Odvolací súd pri stanovení konkrétnej výšky tejto náhrady vychádzal zo záverov znaleckého posudku č. 043/26 znalkyne P. L. F., ktorá hodnotu vecného bremena, pokiaľ ide o parc. č. E KN 10624, ustálila na sumu 1.478.736,24 Sk. V danom prípade táto hodnota bola stanovená k výmere 1.120m², ktorú žalobcovia na účely výpočtu uplatnených náhrad označili slovným spojením „k celku“. Žalobcom, ktorí sú identickí s okruhom žalobcov v rozsudku zo dňa 7.8.2008 ako podielovým spoluvlastníkom, tiež žalobcom v 26. a 27. rade a napokon žalobkyni v 17. rade, ktorá okrem toho, že je pôvodnou vlastníčkou, je tiež aktívne legitimovaná titulom dedenia po poručiteľke - pôvodnej žalobkyni neb. Z.Á. R., H.. X.X.XXXX (podľa rozsudku zo 7.8.2008 ide o žalobkyňu v 20a. rade), patrí peňažná náhrada vo veľkosti na nich pripadajúceho spoluvlastníckeho podielu „k celku“ tak, ako to vyplýva z jednotlivých dedičských rozhodnutí a tak, ako to vyplýva z odôvodnenia rozsudku zo dňa 7.8.2008 v rámci zhodnotenia aktívnej legitimácie pôvodných žalobcov zo strany súdu, z čoho následne vychádzali vo svojich podaniach tiež samotní žalobcovia, napr. vo svojom podaní zo dňa 20.8.2018, ktoré v celom jeho znení vyplýva tiež z bodu 42. napadnutého rozsudku. Prepočtom sumy 1.478.736,24 Sk na 49.085,05 Eur, potom na 1m² pripadá hodnota vecného bremena vo výške 43,83 Eur. S prihliadnutím na to, že vo vzťahu k žalovanému v 1. rade na ťarchu žalobcov bolo zriadené vecné bremeno, ktorému zodpovedá právo

vlastníka stavby nerušene užívať pozemok o výmere 287 m², danej výmere zodpovedá náhrada vo výške 12.579,21 Eur (287 x 43,83). Pokiaľ žalobkyni v 1. rade pripadá spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 1/16 k celku, jej výška peňažnej náhrady je 1/16 z 12.579,21 Eur, teda suma 780,20 Eur. Rovnaký mechanizmus výpočtu platí obdobne vo vzťahu k ostatným žalobcom.

72. Na základe uvedeného pripadá jednotlivým žalobcom (v 1. až 15. rade, 17. až 27. rade, 31. až 36. rade) peňažná náhrada nasledovne: žalobkyni v 1. rade (podiel 1/16 k celku) vo výške 786,20 Eur, žalobcovi v 2. rade (podiel 1/16) vo výške 786,20 Eur, žalobcovi v 3. rade (podiel 1/24) vo výške 524,13 Eur, žalobkyni v 4. rade (podiel 1/72) vo výške 174,71 Eur, žalobkyni v 5. rade (podiel 1/72) vo výške 174,71 Eur, žalobkyni v 6. rade (podiel 1/72) vo výške 174,71 Eur, žalobkyni v 7. rade (podiel 1/72) vo výške 174,71 Eur, žalobkyni v 8. rade (podiel 1/72) vo výške 174,71 Eur, žalobkyni v 9. rade (podiel 1/72) vo výške 174,71 Eur, žalobkyni v 10. rade (podiel 1/8) vo výške 1.572,40 Eur, žalobkyni v 11. rade (podiel 11/576) vo výške 240,23 Eur, žalobcovi v 12. rade (podiel 11/576) vo výške 240,23 Eur, žalobkyni v 13. rade (podiel 11/576) vo výške 240,23 Eur, žalobkyni v 14. rade (podiel 39/2880) vo výške 170,34 Eur, žalobkyni v 15. rade (podiel 39/2880) vo výške 170,34 Eur, žalobkyni v 17. rade (2x podiel 27/2880) vo výške 235,86 Eur, žalobkyni v 18. rade (podiel 39/2880) vo výške 170,34 Eur, žalobkyni v 19. rade (podiel 1/360) vo výške 34,94 Eur, žalobkyni v 20. rade (podiel 1/360) vo výške 34,94 Eur, žalobcovi v 21. rade (podiel 1/360) vo výške 34,94 Eur, žalobcovi v 22. rade (podiel 1/32) vo výške 393,10 Eur, žalobcovi v 23. rade (podiel 1/32) vo výške 393,10 Eur, žalobcovi v 24. rade (podiel 1/32) vo výške 393,10 Eur, žalobkyni v 25. rade (podiel 1/32) vo výške 393,10 Eur, žalobcovi v 26. rade (podiel 1/160) vo výške 78,62 Eur, žalobcovi v 27. rade (podiel 1/160) vo výške 78,62 Eur, žalobkyni v 31. rade (podiel 1/32) vo výške 393,10 Eur, žalobkyni v 32. rade (podiel 1/16 k celku) vo výške 786,20 Eur, žalobcovi v 33. rade (podiel 1/16 k celku) vo výške 786,20 Eur, žalobcovi v 34. rade (podiel 1/16 k celku) vo výške 786,20 Eur, žalobkyni v 35. rade (podiel 1/16 k celku) vo výške 786,20 Eur a žalobkyni v 36. rade (podiel 1/16 k celku) vo výške 786,20 Eur.

73. Vzhľadom na zmenu napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o vzťah medzi žalobcami v 1. až 15. rade, 17. až 27. rade a 31. až 36. rade a žalovaným v 1. rade, rozhodol odvolací súd v súlade s § 396 ods. 2 CSP o trovách celého konania medzi týmito stranami sporu. Označení žalobcovia ohľadne svojho nároku vo vzťahu k žalovanému v 1. rade, pokiaľ ide o priznanie peňažnej náhrady zo zriadeného vecného bremena, boli v konaní úspešní v celom rozsahu, preto voči neúspešnému žalovanému v 1. rade majú právo na náhradu trov konania v celom rozsahu. V tomto prípade ide o nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj o náhradu trov odvolacieho konania, o ktorej konkrétnej výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia v súlade s § 262 ods. 2 CSP.

74. Pokiaľ ide o potvrdzujúci výrok, tento sa týka vzťahu medzi žalobcami a žalovaným v 2. rade a vzťahu medzi žalobcami v 28., 29. a 30. rade a žalovaným v 1. rade. Výrok napadnutého rozsudku v tejto časti bol vecne správny, preto odvolací súd ohľadne označených strán sporu potvrdil súčasne tiež výrok o trovách konania ako vecne správny.

75. V súvislosti s potvrdzujúcim výrokom odvolací súd v súlade s § 396 ods. 1 CSP rozhodol o trovách odvolacieho konania vo vzťahu k dotknutým stranám sporu tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému v 1. rade vo vzťahu k nároku žalobcov v 28., 29. a 30. rade a žalovanému v 2. rade vo vzťahu k žalobcom, hoci by v súlade s § 255 ods. 1 CSP ako plne úspešné strany sporu mali nárok na náhradu trov odvolacieho konania, im odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože im nevznikli žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania.

76. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).